

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'קכה

ערב שבת קודש
פרשת תרומה
ג' באדר א' התשע"ו
שנת ה'קהל

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ג' באדר-ראשון ה'תשע"ו - י' באדר-ראשון ה'תשע"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ג' באדר-ראשון	הלכות סוטה... בפרקים אלו. פרק א-ג.	הל' בכורים פרק י.	מ"ע רכג. מל"ת קד.
ש"ק	ד' באדר-ראשון	פרק ד. פעמי הכן וגו'. ספר קדושה והוא ספר חמישי... הלכות איסורי ביאה... בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק יא.	מל"ת קה. של. שלא. שלב. שלג. שלד.
א'	ה' באדר-ראשון	פרק ג-ה.	פרק יב.	מל"ת שלו. שלה. שלו. שלח. שלט.
ב'	ו' באדר-ראשון	פרק ו-ח.	הל' שמיטה ויובל... בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת שמי. שמה. שמב. שמג. שדמ. שמה.
ג'	ז' באדר-ראשון	פרק ט-יא.	פרק ב.	מל"ת שמח. שמת. שני. שנא.
ד'	ח' באדר-ראשון	פרק יב-יד.	פרק ג.	מל"ת שנב. שמו. שמו.
ה'	ט' באדר-ראשון	פרק טו-יז.	פרק ד.	מל"ת נב. נג. נה. נד. שנד. שס. שסא.
ו'	י' באדר-ראשון	פרק יח-כ.	פרק ה.	מל"ת קסא. קסב. מ"ע לח. מל"ת קס. קנח. קנט.

זמני השבוע*

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
5.48	5.23.5	12.25	11.55	9.09	6.34	5.35	5.14	4.27	ו', ג' באדר ראשון
5.49	5.24.4	12.25	11.55	9.09	6.33	5.34	5.13	4.26	ש"ק, ד' באדר ראשון
5.50	5.25.2	12.25	11.55	9.08	6.32	5.34	5.12	4.25	א', ה' באדר ראשון
5.51	5.26.1	12.25	11.55	9.08	6.31	5.33	5.11	4.25	ב', ו' באדר ראשון
5.52	5.27.0	12.25	11.55	9.07	6.30	5.32	5.11	4.24	ג', ז' באדר ראשון
5.52	5.27.8	12.25	11.55	9.07	6.29	5.31	5.10	4.23	ד', ח' באדר ראשון
5.53	5.28.7	12.25	11.55	9.06	6.28	5.30	5.09	4.22	ה', ט' באדר ראשון
5.54	5.29.5	12.25	11.55	9.06	6.27	5.29	5.08	4.21	ו', י' באדר ראשון

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י
6:04	5:05	6:01	4:52	6:02	5:01	6:01	4:47	6:04	5:05
6:09	5:11	6:07	4:58	6:08	5:08	6:06	4:53	6:09	5:11

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב

עורך אחראי: לוי יצחק שייקביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מז"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 0722770100, פקס: 03-9606169, 7474-ISSN 0793

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

הצורך בשנת העיבור כשיבוא משיח

לעתיד לבוא, כשללבנה יהיה אור עצמי משלה, האם יהיה עוד צורך בעיבור שנים? • מהו הכוח לפסק־דין בזמן הזה, כאשר ייתכן שישתנה לאחר ביאת המשיח? • והאם ייתכן לומר שמצוות עיבור שנים וקידוש חודשים היו זמניות בלבד? • הנתנית־כוח לתשובה מחודש העיבור • ההוראה: לנצל את הרגעים בגלות לפני ה"שנים שאין בהם חפץ" • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

רצויים ח"ו, שהרי לפני זה נמצאים כבר בדרגת "צדיקים", כי אם באופן ד"לאתבא צדיקייא בתיובתא"³, היינו שמלבד העילוי של עבודת הצדיקים ישנו גם העילוי של עבודת התשובה. ...בעניין זה ישנו עילוי בזמן הגלות – "קלקלתנו זוהי תקנתנו" – שכן כאשר יודעים כבר בהתחלת השנה שזוהי שנת העיבור, ישנה נתינת־כוח לעסוק בעבודת התשובה – "לאתבא צדיקייא בתיובתא" – כבר מהתחלת השנה, ואין צורך להמתין עד בוא חודש העיבור.

ב. אמנם עדיין יש מקום לשאלה בדבר: מכיוון ש"לישועתך קוינו כל היום", היינו שמקום משיח צדקנו בא "היום" – הרי מכיוון שלאחרי ביאת משיח צדקנו יהיה קידוש החדשים על־פי הראייה, יתכן שבנוגע לפועל לא תהיה שנה הבאה שנת העיבור?! ובכן עניין זה הוא בנוגע לכל פסקי־דינים בתורה: ישנם פסקי דינים בתורה הנוגעים לא רק לרגע זה בלבד, אלא גם לימים שלאחרי זה, מכאן ועד שלושים יום, מכאן ועד שנה, ואפילו מכאן ועד

א. כללות עניין חודש העיבור הוא כתוצאה ממיעוט הירח, שכן, בתחילת הבריאה היו השמש והירח באופן של "שני המאורות הגדולים", ולאחרי קטרוג הלבנה נאמר לה "לכי ומעטי את עצמך"¹, ואז נעשית הלבנה "המאור הקטן", וכתוצאה מזה נעשה החילוק שבין שנת החמה לשנת הלבנה, שאז יש צורך בחודש העיבור כדי להשלים את חיסרון שנת הלבנה לגבי שנת החמה. ונמצא שענינו של חודש העיבור הוא – להשלים את החיסרון של שנת הלבנה, חסרון שנעשה על־ידי עניין בלתי רצוי, מיעוט הירח, שעל זה צריך להיות עניין של תשובה וכפרה כו', וענינו בעבודה – עבודת התשובה, וכפי שמצינו² בנוסח תפלת מוסף של ראש־חודש שיש נוהגים להוסיף בשנת העיבור: "ולכפרת פשע" (אף שאין זה מנהג חב"ד), וטעם הדבר – מפני שבשנת העיבור ישנה הדגשה מיוחדת בנוגע לעבודת התשובה.

ומובן שכאשר שנת העיבור באה לאחרי שנה פשוטה, אשר בה (בשנה פשוטה) הייתה העבודה על־דרך הרגיל, עבודת הצדיקים ("תמידים כסדרם") – אזי התשובה אינה על עניינים בלתי

(1) חולין ס, רע"ב.

(2) א"ר ופמ"ג או"ח סתכ"ג.

(3) לקו"ת ר"ה נח, ד. ובכ"מ.

כמה שנים.

ומכיוון שכן, נשאלת אותה השאלה: כאשר רב מורה הוראה פוסק דין בעניין הנוגע מכאן ועד שלושים יום (ועוד יותר) – מהו התוקף של פסק דין זה בידועו שמישיח צדקנו בא תיכף ומיד (כפי שמבקש ואומר: "כי לישועתך קוונו כל היום"), "ומשה ואהרן יהא עמנו"⁴, ובמילא יצטרכו לברר דין זה אצל משיח צדקנו, ומשה ואהרן! והביאור בזה – בפשטות:

כתיב⁵ "ובאת גו' אל השופט אשר יהיה בימים ההם", ודרשו חז"ל⁶: "אין לך אלא שופט שבימך", ומובן שאין זה באופן של לית ברירה, מפני שאין משהו אחר שיוכלו לשאול אצלו, כי אם שפסק הדין של ה"שופט שבימך" נעשה פסק דין בתורה, "דבר ה' זו הלכה"⁷, עד שישנו ציווי "עלפי התורה אשר ירוך גו' תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך"⁸ – מצות עשה ומצות לא תעשה (כפסק דין הרמב"ם⁹).

כלומר, כאשר ישנו פסק דין של בית דין, יחיד מומחה, "שופט שבימך", שצריך לעשות כך וכך – הרי זה חיוב על-פי תורה, ומה שיתכן שאחר כך יבוא בית דין אחר ויפסוק באופן הפכי, ואז, יהיה חיוב על-פי תורה לעשות באופן הפכי – אין זה גורע מאומה בתוקף הפסק דין הקודם בתור "דבר ה' זו הלכה". ואפילו בסנהדרין זו עצמה – כאשר עמדו למניין ופסקו כדעת הרוב, ולאחרי זמן עמדו שוב למניין, ומצאו שנשתנה דעת הרוב, ופסקו להיפך – הרי גם הפסק דין הקודם, בשעתו, יש בו את כל התוקף של "דבר ה' זו הלכה".

וכמו כן בנוגע לפסקי דינים של רב מורה הוראה בימינו אלו, "שופט שבימך" – שלמרות שתיכף ומיד יבוא משיח צדקנו, ויקויים היעוד¹⁰ "ואשיבה שופטיך כבראשונה", ובמילא ייתכן שישתנה פסק הדין, מכל מקום אין זה גורע מאומה בתוקף פסק הדין בזמן הזה בתור "דבר ה' זו הלכה".

(4) ראה יומא ה, ב. תוד"ה אחד – פסחים קיד, סע"ב.

(5) שופטים יז, ט.

(6) ר"ה כה, ב. הובא בפרש"י עה"פ.

(7) שבת קלח, ב.

(8) שופטים יז, יא.

(9) ריש הל' ממרים.

(10) ישעיה א, כו.

זו הלכה".

ולא עוד, אלא שעלידי הפסק דין בזמן הזה – ממחרים את הפסק דין לעתיד לבוא, כאשר יקויים היעוד "ואשיבה שופטיך כבראשונה":

ידוע פסק דין הרמב"ם¹¹ שעלידי "מצווה אחת" – "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה", עד ל"תשועה והצלה" העיקרית – גאולה האמיתית והשלימה עלידי משיח צדקנו.

ומכיוון שביורר פסק דין בתורה הוא ענין של מצווה – נמצא שעלידי פסק דין בזמן הזה, "מצווה אחת", פועלים "תשועה והצלה" גאולה האמיתית והשלימה עלידי משיח צדקנו, שאז יקויים היעוד "ואשיבה שופטיך כבראשונה". ובנוגע לענייננו:

בזמן הזה ישנה הוראת התורה שקביעות החדשים והשנים תהיה על-פי החשבון. ומכיוון שכן, הרי הידיעה ששנה הבאה היא שנת העיבור – יש בה את כל התוקף של פסק דין התורה, "דבר ה' זו הלכה", וזאת – אפילו אם בפועל ממש ישתנה הדבר כאשר יבוא משיח צדקנו לפני חודש העיבור, ובמילא ישנה נתינת כוח על-פי תורה לעסוק בעבודת "לאתבא צדיקייא בתיובתא", כבר בהתחלת השנה.

* * *

ג. כאשר מזכירים את עניין שנת העיבור . . . ישנו דבר תמוה (שלעת עתה לא מצאתי שיתעכבו על זה):

...אחד היעודים לעתיד לבוא הוא – "והיה אור הלבנה כאור החמה"¹². ומכיוון שכן, נמצא שאז לא יהיה שייך כללות עניין עיבור שנים, כי: עיבור השנה בא למלא ולהשלים את החיסרון של שנת הלבנה לגבי שנת החמה, חסרון הנובע ממיעות הלבנה, "לכי ומעטי את עצמך"¹, שלהיותה "מאור הקטן" אזי סיבובה והילוכה בגלגל שלה קטן יותר מסיבוב והילוך החמה, "מאור הגדול". מה שאין כן בהתחלת הבריאה, לפני מיעוט הלבנה, כאשר היו

(11) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

(12) ישע' ל, כו.

הרמב"ם במניין המצוות – יש צורך לבאר שמצווה זו נוהגת לדורות מכיוון ש"בכל דור שימצא בו אפשרות הדבר ההוא", חייבים לקיים את המצווה בפועל¹⁶.

ועלפי זה צריך להבין: מדוע נמנית מצוות קידוש חדשים ועיבור שנים במניין המצוות – הרי מצוות אלו לא יהיו שייכות כאשר יקום היעוד

"שני המאורות הגדולים"¹³, ועל דרך זה לעתיד לבוא, כאשר "והיה אור הלבנה כאור החמה" – לא יהיה חסרון בשנת הלבנה לגבי שנת החמה, ובמילא לא יהיה צורך בשנת העיבור.

אמנם אי אפשר לדעת באיזה אופן בדיוק יהיו גלגל החמה וגלגל הלבנה לעתיד לבוא, אבל לא יתכן שיהיה שינוי עיקרי ביניהם עד שיהיה צורך

לעתיד לבוא, כאשר "והיה אור הלבנה כאור החמה" – לא יהיה חסרון בשנת הלבנה לגבי שנת החמה, וממילא לא יהיה צורך בשנת העיבור

"והיה אור הלבנה כאור החמה"!?

בשלמא לשיטת הרמב"ם שפוסק להלכה¹⁷ ש"בימות המשיח... עולם כמנהגו נוהג... אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכויות בלבד", "וזה שנאמר בישעיה'¹⁸ (בהפטרות אחרון של פסח) וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ – משל וחיידה... וכן כל כיוצא באלו הדברים בעניין המשיח הם משלים", נמצא, שגם היעוד "והיה אור הלבנה כאור החמה" – משל הוא, ובמילא, גם בימות המשיח יהיה קיום המצווה של קידוש חדשים ועיבור שנים;

אמנם, לדעת הפוסקים¹⁹ שיעודים אלו הם כפשוטם [וכמדובר כמה פעמים שאפילו הרמב"ם עצמו כותב באגרת תחיית המתים²⁰ שמה שכתב בספר ה"יד" שעניינים אלו הם משלים, "אין דברנו החלטי כו' ואם הוא כפשוטו הרי יהיה נס כו'". וכפי שנתבאר פעם²¹ שזהו החילוק שבין ב' התקופות שבימי המשיח: בתקופה הא' – עניינים אלו אינם משל, ובתקופה הב' יהיו גם כפשוטם] – צריך להבין: מדוע מונים את מצוות

בעניין עיבור שנים כבזמן הזה.

ועל דרך זה בנוגע לכללות עניין קידוש החדשים – מולד הלבנה, "כזה ראה וקדש"¹⁴: המושג של מולד הלבנה – שייך רק כאשר הלבנה היא "מאור הקטן", שאין לה אור עצמי, אלא מקבלת את אורה מן השמש, ולכן יש שינויים באור הלבנה – החל מ"מולד הלבנה" (לאחרי שנתעלם אורה לגמרי), וחוזר חלילה – שכל זה תלוי באופן קבלת האור מן השמש, בהתאם למיקומה של הלבנה ביחס לשמש והארץ.

אמנם, כאשר אור הלבנה יהיה כאור החמה, היינו, שיהיה לו אור עצמי (כמו לחמה) – אזי לא שייך בה כל המושג של שינויים, ובמילא לא יהיה שייך כללות עניין מולד הלבנה, "כזה ראה וקדש", קידוש החדשים.

ד. ועלפי זה מתעוררת תמיהה: ידוע הכלל¹⁵ שאין ראוי למנות מצוות שאין נוהגות לדורות, כמו: הציווי על פרטי מעשה המשכן, פרטי הציוויים הקשורים עם ה"מן" וכיוצא בזה. ולכן בנוגע לציווי "לא תחיה כל נשמה" לגבי ז' האומות (וכן הציווי של מחיית עמלק) שמונה

16 ראה לקו"ש חכ"ג ע' 37. וש"נ.

17 הל' מלכים פי"ב ה"א.

18 י"א ו.

19 ראב"ד שם ה"א (ראה נ"כ שם).

20 פ"ו.

21 ראה גם לקו"ש חט"ו ע' 417 ואילך. וש"נ.

13 בראשית א, טו.

14 ר"ה כ, א. רמב"ם הל' קידוה"ח בתחלתו. הובא בפרש"י עה"ת בא יב, ב.

15 סהמ"צ להרמב"ם בשורש השלישי.

ב"אחרון של פסח", זמן הקשור עם הגאולה העתידה – נזכר יהודי שעוד מעט יגיע זמן שלא יהיה שייך כל העניין של עיבור שנים (וקידוש חדשים), כאשר יקוים היעוד של "והיה אור הלבנה כאור החמה".

ולכן, עליו לייקר כל רגע ורגע, בהם ניתנת לו ההזדמנות לקיים את מצוות עיבור שנים – על פי החשבון שנקבע על ידי הלל הידוע [לא הלל הזקן, כי אם נכדו כו'], וכיצא בזה בנוגע לקידוש חדשים ("כזה ראה וקדש") – מידי חודש בחדשו, ולנצל את הזמן שנשאר לו לעסוק בכל עניינים אלו מתוך שמחה וטוב לבב – קודם ש"גיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ" [...].

ז. ויהי רצון שמהדיבור אודות מצוות קידוש חדשים ועיבור שנים – נזכה בקרוב ממש לקיים מצווה זו בפועל ממש, כאשר יקוים היעוד "ואשיבה שופטיך כבראשונה"¹⁰.

ואז יהיה קיום מצווה זו על ידי משה רבינו, ככפעם הראשונה שנאמר למשה רבינו "כזה ראה וקדש" – כמוכן מדברי הגמרא²⁷ שעוד לפני תחיית המתים ואפילו לפני שלימות הגאולה, יהיו כבר "משה ואהרן עמהם", שהרי עניין זה מובא בגמרא בנוגע לאופן לבישת בגדי כהונה לעתיד לבוא, בבית המקדש השלישי – "כיצד מלבישן לעתיד לבוא . . . לכשיבואו אהרן ובניו ומשה עימהם" – והרי בניין בית המקדש השלישי והעבודה בו תהיה תיכף ומיד בביאת משיח צדקנו, עוד לפני שלימות הגאולה – "יקבץ נדחי ישראל"²⁸.

וכל זה – תיכף ומיד ממש, שהרי בית המקדש השלישי עומד בנוי ומוכן למעלה, וצריך רק לרדת ולבוא למטה²⁹, וכפי שעניין זה מתבטא ב"הלכה" – שבית המקדש השלישי יכול לבוא גם בלילה כו'³⁰.

(קטעים מהתוועדיות שבת פרשת ניצבים ה'תשמ"ה ואחרון של פסח ה'תשד"מ. התוועדיות תשמ"ה כרך ה, עמ' 3026-3029; התוועדיות תשד"מ כרך ג עמ' 1527-1531 – בלתי מוגה)

קידוש חדשים ועיבור שנים במניין המצוות, הרי מצוות אלו יבטלו לימות המשיח!?

ה. לכאורה יש מקום לתרץ קושיא זו – בהקדים קושיא גדולה יותר:

אמרו חז"ל²² שמצוות בטלות לעתיד לבוא, וכדברי הגמרא²³ "הגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ" – אלו ימי המשיח. ועל פי זה – קושיא הנ"ל היא בנוגע לכל המצוות כולם!?

והביאור בזה – בפשטות: הכלל שבמניין המצוות נכללים רק הנהוגות לדורות אינו אלא בנוגע לכל משך הזמן שישנו כללות עניין קיום המצוות, מה שאין כן לאחר שיתבטל כללות עניין המצוות, כפשוט.

ועל פי זה אפשר לתרץ גם בענייננו: מבואר באגרת הקודש²⁵ ש"מה שאמרו רז"ל דמצוות בטלות לעתיד לבוא היינו בתחיית המתים, אבל לימות המשיח קודם תחיית המתים אין בטלים", וכפי שמביא שם²⁶ כמה דוגמאות – הלכות שחיטה (בנוגע לקרבנות), חלב ודם, דיני טומאת יולדת וכיצא בזה.

ולכן יש לומר, שהיעוד "והיה אור הלבנה כאור החמה" קאי על התקופה שלאחרי תחיית המתים, אבל לימות המשיח (לפני תחיית המתים) – לא יהיה שינוי באור הלבנה. ומכיוון שכן, נמצא שמצוות קידוש החדשים ועיבור שנים נהוגות לדורות – כל זמן שישנו כללות עניין קיום המצוות.

אמנם תירוץ זה קשה לתווך עם ביאור החסידות שהיעוד "והיה אור הלבנה כאור החמה" קשור עם שלימות וגמר הבירורים, שאז עולה שם ב"ן בשם ס"ג כו', שמזה משמע שיעוד זה יהיה תיכף ומיד בביאת המשיח (גמר הבירור), ולא שידחה למשך זמן שלאחרי זה כו' (לאחרי תחיית המתים).

ו. ביאור ההוראה מכל האמור – בעבודת האדם: כאשר מדברים אודות עניין שנת העיבור

27 (יומא ה, ב).
28 ראה רמב"ם הל' מלכים ספ"א.
29 פרש"י ותוס' – סוכה מא, סע"א. לקו"ש ח"י ח ע' 418 הערה 64. וש"נ.
30 פרש"י ותוס' שם.

22 נדה סא, ב.
23 שבת קנא, ב.
24 קהלת יב, א.
25 סכ"ו (קמה, סע"א ואילך).
26 קמג, סע"א ואילך.

על רש"י ו'כללי רש"י'

במאמרים שיטתיים בגיליון 'שמעתין' נחשפו ציבור קוראיו לשיטת המופלאה והמיוחדת של הרבי בלימוד פשוטו של מקרא על פי רש"י • חשוב ונוגע לכל אחד להתייגע בלימוד רש"י, ולהבין כל השאלות והתירוצים • הדוגמה שלמד הרבי מאותו ראשי־שיבה שלא נתן לתלמידו לישון... • ועל המחנך הנודע שהכניס את שיחות הרבי כלימוד חובה

טבת תשל"א נאמר:

"חשיבות מיוחדת רואים אנו במאמר הפתיחה; בשנים האחרונות מופץ בארץ עלידי "צעירי חב"ד" מדי שבוע "לקוטי שיחות" של האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א על פירוש רש"י לחומש. המעיין בחוברות מגלה מיד ניסיון להתוות דרך שיטתית ומסודרת בלימוד רש"י, אשר מביאה בעקבותיה גלויים מעמיקים בדרכו של הפרשנדתא ובאוצרות המחשבתיים הטמונים בפירושו. "בגליון זה נערך נסיון ראשון להגדיר את הכללים לדרך עיונו של האדמו"ר מלובביץ בפירוש רש"י, תוך הדגמתם המפורטת. ללא ספק ימצאו המורים חומר רב למחשבה הן לצורת ההוראה של פירוש רש"י, והן להארת האוצרות התורתיים (=מורי דרך בהלכה ובמחשבה) אשר בפרושו".

במקום ללכת לישון...

בטרם נשוב ל'שמעתין' מן הראוי לציין כי בהזדמנות מסויימת (ש"פ משפטים תשמ"מ – שיחות קודש תשמ"מ כרך ב' עמ' 114), לאחר שסיים הרבי לבאר את פירוש רש"י – התבטא הרבי: כאן רואים עד כמה דברי רש"י הם בדיוק ומבהירים את כל השאלות שיכולות להתעורר אצל אחד הלומד פשוטות הכתובים – וכן עד כמה קיים

פרשן־דתא ויינה של תורה

בכרך ז"ך באגרות קודש, עמ' שה נדפס המכתב הבא:

ב"ה, ה' טבת, ה'תשל"ב
לכבוד חברי איגוד מורים לתורה שבעל־פה
ה' עליהם, יחי
שלום וברכה!

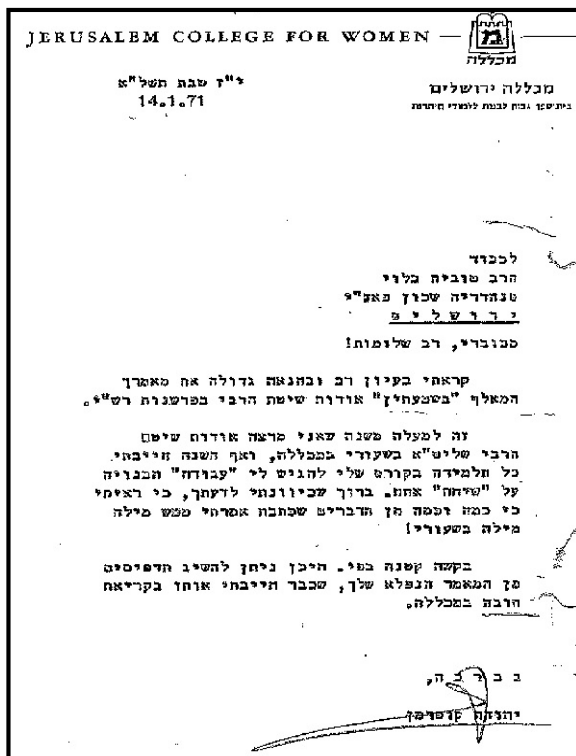
תשואת־חן בעד המכתב שהגיעני לפני זמן זזה עתה נתקבלה החוברת "שמעתין", והנני מודה להם עבור שימת לבם, ומוכן גם כן בעד האפשרות להכיר גישה החדשה בלימוד פירוש רש"י, פרשנדתא כמו שקוראו האבן עזרא.

וידוע המובא בשולחן ערוך, שהוא הלכה למעשה לכל יהודי מגדול ועד קטן, ששנים מקרא ואחד תרגום יש דיעה בזה שהקורא ב' פעמים מקרא ובפעם הג' חוזר ולומד כל הפרשה עם פרש"י שהוא בנוי על יסוד התלמוד, הרי זה מועיל יותר מהתרגום, שהוא מפרש יותר. ואף שממשיך שהעיקר הוא לא כסברה זו, הרי מסיים – מכל מקום כל ירא שמים יש לו לקרות התרגום וגם פירש"י (שולחן ערוך רבנו הזקן, אורח־חיים סימן רפה סעיף ב').

וידועים דברי רבותינו נשיאי חב"ד שבפירוש רש"י גנוז יינה של תורה (סודות התורה).
בכבוד ובברכה.

ב"דבר המערכת" של שמעתין מחודש כסלו

"מרצה אודות שיטת הרבי בשיעורי במכללה". מכתבו של הרב קופרמן לרב בלוי

בפירוש רש"י הכלל "הפך בה והפך בה", אם רק מדייקים בלימוד פירושו. ומטעם זה, משתדלים לבאר פירוש רש"י ולהבין את התירוצים על כל השאלות שישנן בפירושו, ואשר דבר זה צריך להיות נוגע לכל אחד להבין.

לכאורה - המשיך הרבי:

לשם מה ישנו צורך לתרץ כל השאלות? יכולים היו - תמורת זאת - לאפשר לקהל ללכת לאכול שלש סעודות או לישון, אשר "שינה בשבת תענוג" -

אלא - כפי ששמעתי פעם מראש־ישיבה שחש שתפקידו הוא לדאוג שתלמידו לא ילך לישון עד אשר יבין מדוע סומכוס חולק על רבנו, ואם לא הצליח בכך, אין זה תלמיד חביב.

ולכן תובעים [= כלומר הרבי.. מ.מגל] שלא ילכו לישון עד אשר יבינו את כל הקושיות ברש"י. ואין הכוונה שלא יישנו כלל - זהו דבר שאי אפשר ליישם. אלא שכאשר שומעים שיעור - לא יביטו על השעון!...

הרבה יש להרחיב אודות ה'המהפכה' בלימוד פשט התורה וברש"י, שיצרה שיטתו החדשה של הרבי. כדוגמא לכך כדאי לצטט

קטע ממאמר ה'התורני של הגאון רבי אפרים אליעזר הכהן יאלעס באחת מחוברות ה'מאור' (אודות מבצע אנטבה):

"וכידוע משיחותיו של מרן אספקלריא המאירה שליט"א שרש"י הקדוש מדייק בפירושו לתורה בכל תיבה יתרה ואפילו באותיות".

הדים להפצת השיחות

אחד מאותם שנחשפו לתורתו הייחודית של הרבי היה המחנך החשוב רבי יהודה קופרמן ז"ל שנלב"ע לאחרונה. בשעתו התפרסם מכתבו אל צא"ח ירושלים ביום כ"ד כסלו תש"ל, במדור זה (גיליון רפב עמ' 12):

"הרשו לי להביע בזה את שמחתי הגדולה לרגל הופעת שיחות האדמו"ר שליט"א בלשון הקודש. כבר זיכוני אישית במשלוח החומר, ואבקש בזה כי ישלחו שני עותקים לספריית המכללה, רח' הפסג

58 בית וגן".
במכתבו מיום י"ז טבת תשל"א (14.1.71) הנדפס כאן לראשונה נאמר:
"לכבוד הרב טוביה בלוי, סנהדריה שיכון פאג"י, ירושלים
מכובדי, רב שלומות!

"קראתי בעיון רב בהנאה גדולה את מאמרך המאלף ב"שמעתין" אודות שיטת הרבי בפרשנות רש"י. זה למעלה משנה שאני מרצה אודות שיטת הרבי שליט"א בשיעורי במכללה, ואף השנה חייבתי כל תלמידי בקורס שלי להגיש לי 'עבודה' הבנויה על 'שיחה' אחת. ברוך שכינותי לדעתך, כי ראיתי כי כמה וכמה מן הדברים שכתבת אמרתי ממש מילה במילה בשיעורי!
"בקשה קטנה בפי. היכן ניתן להשיג תדפיסים מן המאמר הנפלא שלך, שכבר חייבתי אותו בקריאת חובה במכללה.
בברכה, יהודה קופרמן".

בהקדמתו:

"החל מתחילת שנת תשכ"ה מייחד כב' קדושת אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש 'שיחה' אחת (או יותר) בכל 'התוועדות' – לקטע מתוך פירוש רש"י לפרשת השבוע ('התוועדות' כוללת, כידוע, שורה של שיחות על נושאים שונים במחשבה, בהלכה, בתורת חב"ד ובדרכי עבודת ה', לרוב בקשר לפרשת השבוע או בקשר לתאריך או לעניינים על סדר היום).

"מאז ועד היום קיים הרבי כ-250 התוועדויות (בממוצע מקיים הרבי שתיים-שלוש התוועדויות לחודש, ואילו בשנה הראשונה למנהג האמור, היא שנת תשכ"ה, שהיתה שנת האבלות לפטירת אמו הרבנית חנה נ"ע, התוועד הרבי לזכרה מידי שבת בשבתו), כך שעד עתה הושמעו מפיו ביאורים לכארבעה קטעים בפירוש רש"י לכל פרשה מפרשיות התורה. מבחינה כמותית אין, אפוא, עדיין לפנינו אלא דיון חלקי ביותר בפירושו הגדול של רש"י על התורה (אם כי גם מבחינה כמותית הרי הדיון על כל קטע נמשך זמן רב, כדלהלן).

"ברם, מבחינה איכותית יש לפנינו: א. דוגמה וכיוון דרך לגישה אל פירוש רש"י. צד זה טמון בפתיחה לכל 'שיחה' כזו, כלומר – בשאלות, קושיות ודיוקים בדברי רש"י, על יסוד כללים קבועים, כפי שנראה לקמן. מזה נלמד איך לגשת לפירוש רש"י על התורה, ומה לחפש בו. מבחינה זו מספיק אפוא גם החומר שכבר הופיע, למרות שהוא מקיף רק אחוז קטן מדברי רש"י, בחינת 'תן לחכם ויחכם עוד'.

ב. עיקר כל 'שיחה', הפיתרון לשאלות והביאור בדברי רש"י, עשוי להפליא כל מעיין – בגאונות שבו, בבקיאות העצומה, בחריפות המקורית, המפתיעה במידה מסוימת, יחד עם הפשטות הישרה מאידך, המעוררת השתוממות על שלא הובנו הדברים כך מראש... מבחינה זו עלינו להמתין לביאורים על שאר הפסוקים עם רש"י ההולכים ומתוספים בכל 'התוועדות'."

בעבודותיו התורניות של הרב קורפמן אנו מוצאים אנו אזכורים מדברי הרבי. להלן דוגמאות: א. בספרו 'נבואה לדורות' (תשמ"ה) עמ' 14 הערה 6:

"הערה זאת היא על פי שיטת הרבי מלובביץ שליט"א, הטוען כי במקום שרש"י מביא שני פירושים על דרך הפשט, הראשון הוא יותר פשט מאשר השני. במקביל לזה טוען בעל משכיל לדוד (ר' דוד פארדו) כי כאשר רש"י מקדים את המדרש לפשט, פירוש הדבר שדוקא המדרש עונה על קשיי הפשט יותר מהפשט עצמו, ואכמ"ל בזה".
ב. "ואמנם בעל הלבושים, הרבי מליובביץ ועוד העידו שפירושו אף כולל תחומים אלה [=הרמז; הסוד ושמותיו של הקב"ה] למבין בקדושת 'לשונות' – "פשוטו של מקרא, פרקי מבוא", עמ' 14.

ג. "מדוע לא נביא את תלמידינו לידי הערכה והערצה לרש"י על ידי לימוד דברי קדשו, באמצעות מפרשיו הגדולים, החל ברא"ם ועד לרבי מליובביץ" – מבוא ללימוד התורה עמ' 10.
ד. "לפי דעת רוב גדולי מפרשי רש"י, כגון הרא"ם, המהר"ל, הלבוש, הט"ז, הבאר יצחק, המשכיל לדוד ועוד, עד לגדולי דורנו – קבע רש"י את הכלל ש"אני לא באתי אלא לפשוטו של מקרא, ולאגדה המיישבת דברי המקרא דבר דיבור על אופניו" (בראשית ג,ח). זוהי קביעתו של רש"י בעצם דרכו בפרשנות.

"ויצויין בזה העבודה החשובה של כ"ק הרבי מליובביץ שליט"א במאמרו הנפלאים על רש"י, כאשר דרכו של הרבי שליט"א מבוארת באר היטב על ידי הרב ר' טוביה בלוי שליט"א בספרו 'כללי רש"י', כפר חב"ד תש"מ".

פשטות מדהימה

אשר למאמרו של הרב בלוי ב'שמעתין' – נכללו בו בסך-הכל אחד-עשר כללים (עמודים 7-1), ועוד שש דוגמאות (עמ' 10-16). וכך כתב

פרשת תרומה

זהב וכסף ונחשת (כה,ג)

מדוע נבנה המשכן גם מכסף ונחושת, והלוא הזהב הוא הנעלה והחשוב ביותר, ומן הראוי שהמשכן וכל כליו יהיו רק מזהב? הרי אפילו הכלי שממנו השקו את הבהמות לפני הקרבן היה מזהב, כי "אין עניות במקום עשירות". מדוע אפוא השתמשו לבניית המשכן בכסף ונחושת?
אלא שלוש המתכות האמורות רומזות לשלוש הדרגות והבחינות שבישראל: צדיקים, בעלי תשובה ורשעים.

כסף - רומז לצדיקים. כסף מלשון כיסופים ואהבה, מידת החסד. עבודת הצדיקים היא בבחינת חסד, להמשיך אור עליון מלמעלה למטה.
זהב - רומז לבעלי תשובה. זהב הוא בחינת הגבורה, כידוע ("מצפון - משמאל - זהב יאתה"). ועבודת בעלי התשובה היא בבחינת גבורה, להעלות לקדושה את הרע שדבק בהם.
נחושת - רומז לרשעים. נחושת מלשון נחש, אשר גרם לחטא עץ הדעת, החטא הראשון, והוא שורש לכל החטאים שלאחר מכן.
לכן נבנה המשכן מכל שלוש המתכות ולא מזהב לבד.

(לקוטי שיחות כרך ו, עמ' 152-154)

* * *

גם תלמיד־חכם ועובד אלוקים אינו ראוי להחזיק עצמו בגדולה ולהבדיל עצמו מפשרטי העם; עליו לרדת מדרגתו ולקרובם. שהרי לבניית המשכן היה צורך לא רק ב'זהב' ו'כסף', אלא גם ב'נחושת'. ולאידך, אדם פשוט והדיוט לא יחשוב שאינו ראוי לגשת אל הקודש, שהרי המשכן נבנה גם מ'נחושת'.
(לקוטי שיחות כרך ו, עמ' 106)

תיעשה המנורה (כה,לא)

תיעשה המנורה: מאליה, לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקב"ה: השלך את הכיכר לאור והיא נעשית מאליה (רש"י)

מדוע נתקשה משה בעשיית המנורה דווקא ולא בעשיית שאר הכלים?
אלא המנורה היתה צריכה להאיר את חושך העולם, וכמאמר רז"ל (שבת כב) "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל". ולכן הוקשה למשה: איך אפשר להאיר את חושך העולם על־ידי מנורה גשמית?
אמר לו הקב"ה: אמת שאין הדבר בכוחו של בן־אדם, אך השלך את הכיכר לתוך האש, ואני אעשה מזה מנורה.

הקב"ה אומר לאדם: אינני מסתפק ברוחניות שלך, בלימוד התורה שלך, בתפילתך, ובקיום המצוות שלך. אני דורש ממך שגם מהגשמיות שלך תעשה לי מקדש. אולם לא תוכל לעשותו לבדך; אני אעשה את זה. עליך רק להשליך את הזהב שלך לתוך האש שבליבך, היינו רשפי אש האהבה לה'.

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 174)

הלידה תכפר על המיתה

כל השביעיין חביבין

עניינו המיוחד של משה רבינו – מובן על־פי דברי המדרש [שהובא ונתבאר במאמר שנתן כ"ק מו"ח אדמו"ר על־מנת ללומדו ביום ההילולא שלו בפעם הראשונה, י' שבט השי"ת] על פעולתם של שבעה הצדיקים, מאברהם עד משה, "אברהם זכה והוריד את השכינה מרקיע ז' לו', ויצחק מו' לה', עד כי משה שהוא השביעי (וכל השביעיין חביבין) הורידו למטה בארץ", וכפי שממשיך במאמר ש"עיקר גילוי אלוקות היה בבית־המקדש, דכתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

כלומר, ייחודו ומעלתו של משה רבינו לגבי כל שאר הצדיקים מתבטאת בהמשכת אלוקות למטה בארץ, על־ידי עשיית המשכן, "ושכנתי", להשכין (היינו להמשיך) את השכינה למטה, שלכן, המשכן כולו נקרא על שמו – "משכן שעשה משה". ועל־פי זה מובן הקשר והשייכות של פרשת תרומה לשבעה באדר – כי: בשבעה באדר, יום הסתלקות משה רבינו, בו נעשה שלימות "כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו", ובאופן ש"מתגלה ומאיר בבחינת גילוי מלמעלה למטה... ופועל ישועות בקרב הארץ" – מודגשת ומאירה בגילוי למטה, אפילו "בקרב הארץ", המקום הכי תחתון בארץ [דוגמת ארץ מצרים – עליה אמר משה רבינו "למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ" – "ערוות הארץ"], הנקודה העיקרית בעבודתו של משה רבינו – תוכן פרשת תרומה, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

חידוש יום הלידה

ישנם כמה וכמה צדיקים שהסתלקותם לא היתה באותו יום שנולדו, כולל צדיקים שהיו נשמות חדשות, כמו רבינו הזקן, שבנוגע אליהם לא שייך לומר שהסתלקותם ביום אחר מיום הלידה היא מפני ההמשך (וגלגול) מאדם שנולד ביום אחר [כמו רבי אלעזר בן עזריה, שבהיותו בן י"ח שנה אמר "הרי אני כבן שבעים שנה", וידוע הביאור בזה, שהיה גלגול שמואל הנביא, ובצירוף נ"ב שנות חיי שמואל, נעשה "כבן שבעים שנה"], ואף על־פי־כן, הסתלקותם לא היתה ביום שנולדו, כפי שמצינו אצל רבינו הזקן; ובזה מודגשת מעלת יום הסתלקות משה רבינו – שאצלו היה עניין "ממלא שנותיהם כו' מיום ליום" גם בפועל ובגילוי. והעניין בזה – שגם העילוי של יום ההסתלקות (שלימות העבודה) בא מיום ההולדת, היינו שבו נשלם כל עניין הלידה כו', "היום מלאו ימי ושנותי", שכן, העילוי ביום ההסתלקות הוא ה"גילוי" וה"בפועל" של חידוש הלידה שהיה בהעלם ובכוח.

גילוי עצמיותו של משה

ביום הולדתו של משה רבינו – מתגלית ומאירה עצמיות משה רבינו (שהיא לפני כל עניין של עבודה מצד בחינת הגילויים כו'); וכמו כן ביום ההסתלקות, גמר שלימות עבודתו, שאז מאיר ומתגלה בכל העצמיות שלו. ויש להוסיף ולהמתיק יותר – על־פי מה שכתוב "ערום יצאתי מבטן אמי וערום אשוב", היינו, שבעת הלידה ובעת המיתה (בפרט בעת הטהרה) אין שום לבוש, דיש לומר החידוש שבכתוב, שבעת הלידה ובעת המיתה מתגלה העצמיות ממש, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בכך שהוא בלי שום לבוש. ונמצא, שבשבעה באדר, יום הולדת ויום הסתלקות משה רבינו, מאירה ומתגלית עצמיות משה רבינו, הקשורה עם עצמותו יתברך, כפי שמאיר ומתגלה בבית־המקדש (ועל ידו – בעולם כולו, דירה לו ית' בתחתונים) "בלי שום לבוש" .. הרי זה הזמן הכי מתאים ומסוגל להוסיף בכל ענייני העבודה שנקודתם ותוכם הוא הציווי "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

(קטעים מהתועדות שבת־קודש פרשת תרומה, ו' באדר ה'תשמ"ז – בלתי מוגה)

ובמשה עבדו

משה רבינו שבכל דור

עניין האמונה מתבטא בכך שמאמינים בקב"ה, מאמינים בתורתו, ומאמינים בשלוחיו – מתחיל ממשה רבינו, ואחריו – משה רבינו שבכל דור, שהם נשיאי ישראל של כל דור, כגון הבעל שם טוב בדורו, וכ"ק מורי וחמי אדמו"ר – בדורנו.

(ליקוטי שיחות חלק כד ע' 191, מתורגם)

אי אפשר לעולם בלי צדיק

הנה מעניין אמונת חכמים צדיקים, יש אדם שהוא שוטה במילי דעלמא והוא בעל מדות רעות ויש [לן] אמונה בצדיקים, ויש אנשים אחרים שהם חכמים ויש להם מעשים טובים, אף על פי כן אין להם אמונה בצדיקים ואינם יודעים האמת.

ולכאורה תמוה, ושמעתי תירוץ בשם הבעש"ט ז"ל, דהנה יש עוד קושיא מפני מה יש צדיקים שהם בהסתר ואינם בהתגלות אל העולם אלא למתי מספר? [...]

אך העניין הוא כן: בכל דור ודור יש צדיק שאי אפשר לעולם בלי צדיק שצדיק יסוד עולם. אך אם הדור זוכים, הצדיק שלהם בהתגלות אצלם, ואם לאו הוא בהסתר אצלם. אך גם זה תמוה – שאנו רואים אדם שאין לו זכיות ועוונות ולא שייך לומר שזכה זה. דהיינו נער בן י"ג שנה, מפני מה זכה זה שיודע האמת ויש לו אמונה בצדיקים דודאי אין [זה] לפי מעשיו.

המאמין – בגלל הנשמה ולא בזכות המעשים

אך העניין הוא דהכול תלוי בשורשים שעכשיו הוא גלגולים, ואם השורש מזוכך שבא לידי הזדככות על ידי גלגולים – [ש]זוכה שהצדיק שלו יהיה בהתגלות. והשורשים שאינם מזוככים כל כך אזי הצדיק שלהם בהסתר ומפני זה אין להם אמונה בו [...].

ואם כן מה שאנו יודעים האמת ויש שם אמונה בצדיקים אין זה תלוי במעשים הטובים כנ"ל שזה נמשך מהשורש שלו, ואם כן אין לנו יתרון על בני אדם שאין יודעים האמת ומתנגדים [על הצדיקים], שאפשר שיש שם יותר אלקות שעושים מצות ומעשים טובים הרבה. ואם כן אין ראוי להיות בפירוד עימהם אלא צריך להיות אחדות עימהם.

(כתר שם טוב, הוספות ע' קנד)

מסירות נפש עבור נשמות בגופים

בלתי ניתן לתפוס בשכל אנושי, כיצד הצדיקים בעלי הנשמות הכלליות יכולים להתנתק מהעונג האלוקי שלהם, ומסירות נפשם לעזוב לבוא ולהשתתף בשמחת חסידים נשמות בגופים, שלהם נפש בהמית ויצר הרע. מה גם עוד לקנאות בהם, על התעסקות הנשמות בגופים בעניין רוחני...

(ספר השיחות כ"ק אדמו"ר הרי"צ תש"רה'ש"ת, תש"ז ע' 146, מתורגם)

"כאילו הם עוסקין בבניין הבית"

על-פי הוראת כ"ק אדמו"ר, להוסיף לשיעורי החת"ת של ימים אלו
מפירושי חז"ל בתורה שבעל-פה (על-כל-פנים מאמר ופירוש אחד של
פסוק אחד), כפי שנלקטו כבר בספרים" – הננו מביאים כאן לקט כזה,
לימי השבוע הבא עלינו לטובה

שבת-קודש פרשת תרומה

וכן לפאת צפון באורך קלעים מאה אורך ועמודיו עשרים ואדניהם עשרים
נחושת ווי העמודים וחשוקיהם כסף (כו,יא)
ווי העמודים. תניא, ר' שמעון בן אלעזר אומר, כתב עברי לא נשתנה כל עיקר, שנאמר ווי העמודים,
מה עמודים לא נשתנו אף וויים לא נשתנו.

(סנהדרין כבא)

יום ראשון

ואתה תצווה את בני-ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור
להעלות נר תמיד (כו,כ)

להעלות נר. תני רמי בר חמא, פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהם בשבת, אין מדליקין
בהם במקדש, כדי שתהא שלהבת עולה מאליה ולא על-ידי דבר אחר, משום שנאמר להעלות נר.

(שבת כאא)

יום שני

ונתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים והיו על לב אהרון בבואו
לפני ה' ונשא אהרון את משפט בני-ישראל על לבו לפני ה' תמיד (כה,ל)

את האורים ואת התומים. תניא, למה נקרא שמן אורים ותומים? אורים – שהם מאירין לישראל, תומים

- שהן מתימין לפניהם את הדרך. שבשעה שהיו ישראל תמימין, היו מכוונים להם את הדרך.

(ירושלמי יומא פז, הלכה ב)

יום שלישי

ועשית את מעיל האמוד כליל תכלת (כה,לא)

כליל תכלת. תכלת היכי צבעינן לה, מייתנין דם חילזון וסממנים ורמינן להו ביורה ומרתחינן להו ושקילנא פורתא בביעתא (=לוקחים מעט בכלי קטן) וטעמינן להו באודרא (=וטובלים בו פיסת צמר לבדיקה) ושדינן להווא ביעתא וקלינן לאודרא (=שורפים לאחר מכן את הצמר ושופכים את הנותר בכלי הקטן), ושמע מינה טעימא פסולה (הטעימה, כלומר השימוש לצורך הבדיקה, פוסלת) משום שנאמר כליל תכלת.

(מנחות מב,ב)

יום רביעי

והגרת אותם אבנט אהרון ובניו וחבשת להם מגבעות והיתה להם כהונה לחוקת עולם ומלאת יד אהרון ויד בניו (כט,ט)

והיתה להם כהונה. תניא, מחוסר בגדים שעבד - עבודתו פסולה. דאמר קרא והגרת אותם וגו' והיתה להם לחוקת עולם. בזמן שבגדיהם עליהם - כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם - אין כהונתם עליהם.

(זבחים יז,ב)

יום חמישי

שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבוא אל אוהל מועד לשרת בקודש (כט,ל)

אשר יבוא אל אוהל מועד. תניא, יכול יהא בנו של משוח מלחמה משמש תחתיו כדרך שבנו של כהן גדול משמש תחתיו, תלמוד לומר שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבוא אל אוהל מועד, מי שראוי לבוא אל אוהל מועד, יצא זה שאינו ראוי לבוא אל אוהל מועד.

(יומא עג,א)

יום שישי

ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי (כט,מג)

ונקדש בכבודי. אל תקרא בכבודי אלא במכובדי, ודבר זה אמר הקב"ה למשה ולא ידע מי הוא עד שמתו בני אהרון. אמר ליה משה לאהרון, אהרון אחי, לא מתו בניך אלא להקדיש שמו של הקב"ה.

(זבחים קטו,ב)

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת תרומה,

ד' באדר א'

קריאת התורה: עליית 'שלישי' מתחילה מפרשת המנורה: "ועשית מנורת זהב טהור" (כה, לא)¹. יש לשים לב: במילה 'לולאות' בפעם הראשונה (כו, ד) הלמ"ד השנייה בשבאנע, ואילו בכל הפעמים הבאות - הלמ"ד בקמץ.

יום ראשון,

ה' באדר א'

מוצאי שבת קודש: אם צפויה עננות כבדה, יש חשש שלא יוכלו לקדש את הלבנה בזמן - יש להקדים ולקדשה, ואין להמתין עד אחר שבעה ימים מהמולד.

יום שלישי,

ז' באדר א'

1) כך נקט הרבי בפשטות, 'התוועדיות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1511, בלתי מוגה (כבחומשים הרגילים, ולא כבתנ"ך קורן. מכיוון שהרבי נהג בקביעות לשמוע קרה"ת ולקרוא את הפטרה מתוך חומש 'תורה תמימה' [משא"כ לשיחות רש"י השתמש ב'מקראות גדולות', כמדומני הוצאת 'חורב'], נהג הבעל-קורא בבית-חינו, הרה"ח ר' מרדכי שוסטרמן ע"ה, לקרוא כחומש זה - שהוא 'מנהג מדינתנו' - בכל מקום שיש חילוקים בין הדפוסים השונים ואין הוראה אחרת).

2) עניינו של יום זה - באדר ראשון, כדעת המג"א סי' תק"פ ס"ק ח - הכרעת הרבי בלקוטי שיחות, כך טז, עמ' 342, וש"נ. ביום זה כתב משה רבנו ע"ה שנים-עשר ספרי-תורה ונתנם לכל השבטים, ועוד אחד שהניח בארון. ומזה הוראה לחיזוק השליחות להגברת לימוד התורה מתוך קבלת-יעול (לקוטי שיחות כך כ"א עמ' 317. וראה 'היום יום' דהיים). ביום זה נאמר הציווי לכל איש ישראל

יש להשתדל להוסיף ביום זה בשמחה של תורה ובשמחה של מצווה, כיוון שנולד בו משה רבינו ע"ה, מושיען של ישראל³. בשבעה באדר - וכן בתפילת מנחה שלפניו - לא היו נשיאי חב"ד אומרים תחנון. זאת דווקא לאחר שעלו לנשיאות, אבל לא לפני זה⁴.

יום חמישי,

ט' באדר א'

יום בוא כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לדור בקביעות בארה"ב (בשנת ה'ש"ת). "יש לנצל יום סגולה זה... להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהפצת התורה בכלל, והפצת המעיינות חוצה בפרט, בכל מקום ומקום, בכל קצווי תבל... באופן של הוספה משנה לשנה..."⁵.

לכתוב ספר-תורה לעצמו. ביאור אודות אופן קיום מצווה זו למעשה לכל ישראל, בלקוטי שיחות כך כ"ד עמ' 207 ואילך, ובלה"ק ב'שערי הלכה ומנהג' יו"ד סי' קיא.

3) 'התוועדיות' תשמ"ח ח"ב עמ' 388. 'התוועדיות' תשמ"ו ח"ב עמ' 589.

4) ספר-המנהגים עמ' 72, מרשימותיו של הרבי (אס"כ הרבי עצמו כן אמר תחנון, ראה 'אוצר מנהגי חב"ד - חודש אדר' (י"ל יחד עם מגילת אסתר עם ביאורי הרבי, היכל מנחם, ירושלים תשס"ב עמ' רלט) שכותב על כו"כ שנים: ז' אדר תשכ"ה; ז' אדר תשכ"ו; תשמ"א - שהרבי אמר תחנון, ואינו מביא אף שנה אחת שראו שלא אמר תחנון (ללא שהיה חתן). וכן ביומנים שבסוף שיחת קודש החדש תשי"ב ותשל"ח ח"ב).

5) משיחת ט' אדר ה'תש"נ, סה"ש תש"נ ח"א עמ' 332. וראה גם בסה"ש תשמ"ט ח"ב עמ' 544, תנש"א ח"א עמ' 361, ו'התוועדיות' תשמ"ה ח"ב עמ' 1321 (לא מצאתי מאומה על יום זה בס' 'שערי המועדים - חודש אדר', ובוודאי ישלימו במהדורות הבעל"ט).

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחי

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעיהו ע"ה דייטש